

Tito napadel velike sile

LAKE SUCCESS, 26. maja—Jugoslavanski ministrski predsednik maršal Tito je včeraj napadel velike sile, ki da so začele s tekmo pri oboroževanju in "trajajo čas" z debatami o sporazumu za kontrolo atomske energije, namesto da bi se ukvarjale s splošno mirovno poravnavo.

Titov govor je bil posnet na gramofonski plošči v Lake Successu za radio oddaje, ki jih prirejajo poročevalci pri organizaciji Združenih narodov.

Na vprašanje, kaj misli o predlogih za mednarodno kontrolo atomskega orožja, je Tito odgovoril, da so se debate za prepoved uporabe atomskega orožja vršile v organizaciji Združenih narodov dve leti in pol, ne da bi rodile sadov.

"Vzrok pa je, ker se temu vprašanju ni pristopilo v praviem času," je izjavil jugoslovanski premijer. "Se vedno obstaja mnogo prečja vprašanja tikač se mirovnih pogodb. Zaveznice v vojni, namesto da bi uredile ta vprašanja z dobro voljo, potrpljenjem in potrebnim medsebojnim razumevanjem ter imele stalno pred očmi stremeljevanje ljudstev sveta za mirom, so dovolile, da strah pred novo vojno vznemirja svet."

Tito je pristavil, da se je začela nova oboroževalna tekma in da se je potratilo dragoceni čas na debatah o prepovedi uporabe atomskega orožja. Omenil je tudi nevarne vzroke mednarodnih trenj, med katere vzroke je na prvo mesto postavil neenakopravne odnose med velikimi silami in malimi narodi, čemur sledi vmešavanje v notranje zadeve in politična ter ekonomska podrejenost malih držav velikim silam.

"Vprašanje vojne ali miru bi moralo biti omejeno le na vprašanje miru," je rekel Tito.

Jugoslovanski premijer je zaključil svoje izjave z obljubo, da bo Jugoslavija podpirala Združene narode in je sporočil svoje pozdrave in najboljše želje američkemu ljudstvu.

Jugoslavija se ne bo prodala

PROKUPLJE, 31. maja—Jugoslovanski premijer maršal Tito je danes izjavil, da se Jugoslavija ne bo priključila nobenemu bloku.

"Ni treba misliti, da se bomo kdaj koli prodali za kakšno posojilo. Če nam kdo želi dati posojilo, naj to stori. Vemo, da bomo od tega imeli koristi. Posojilo bomo vrnili z obrestmi," je rekel Tito.

Jugoslovanski premijer je pristavil, da posojila morajo biti brez političnih ali kakšnih drugih obvez, z izjemo, da se jih povrne z obrestmi.

"Pravimo, če želimo to storiti na takšni osnovi, je prav. Če ne, mi posojil ne potrebujemo."

Tito je izjavil, da je Jugoslavija edina neutralna in neodvisna dežela, ki nima nobenih obvez bodisi napram vzhodu ali pa zahodu.

Popravek

V včeršnjem poročilu o smrti Mrs. Frances Pušnar se je pomotoma poročalo, da je bila pokojnica doma iz Vaute vasi, kar pa bi se moralo glasil, da je bila doma iz vasi Brud pri Novem mestu, fara Smihel na Dolenjskem.

Gold priznal, da je bil kurir za Sovjetsko zvezo v vohunski aferti zaradi katere je zaprt

PHILADELPHIA, 31. maja—Harry Gold, 39 let star kemik, je danes priznal, da je bil kurir vohunskega krožka, ki je zbiral podatke o atomskih bombah za Sovjetsko zvezo.

Gold je pred distriktnim sodnikom Jamesom E. McGrenaryem izjavil, da ni imel nobenih namenov, da bi škodoval Zedinjenim državam.

Samopriznani vohun je bil aretiran začetkom zadnjega tedna. Zaprt je bil takoj po ukazu sodnika McGrenaryja, ko ni bil v stanju, da položi varuštvo v znesku \$100.000.

Gold je obtožen, da je bil posredovalec med angleškim znanstvenikom dr. Klausom Fuchsom in sovjetskimi agenti.

(Dr. Fuchs, ki je v Angliji priznal, da je izročal podatke o atomski energiji sovjetskemu agentom, je bil obsojen na 14 let zapor).

Agentje FBI so aretirali Golda na osnovi informacij, ki so jih dobili od dr. Fuchsa. Veruje se, da je poleg Golda dr. Fuchs omenil še 14 oseb, ki so vpletene v vohunsko afero.

Sodnik McGrenary je poročevalcem povedal, da je Gold zahteval zveze z FBI, katere baje želi obvestiti o detaljih vohunskih zadev. Zahteval je tudi odvetnika, ki je znan "kot rodoljub," toda pristavil je, da z izjemo majhne vsote v neki banki, nima sredstev za obrambo.

Gold se je zahvalil svojemu očetu in bratu, ki ga ga lojalno podpirata. Izjavil je, da ga ne želi še vnaprej obremenjevati. Obravnava proti Goldu se bo verjetno kmalu začela in sicer v New Yorku.

Čajanka v počast zdravniški Franci

Glavni odbor Progresivnih Slovencev priredi nocoj čajanko v počast zdravniški Franci Bidovec, ki se nahaja tu na obisku iz Jugoslavije. Družabni sestanek se vrši v Slov. del. domu na Waterloo Rd. in sicer po seji krožka št. 1 Prog. Slov., to je ob 8:30 uri. Vabljeni so člani ce vseh clevelandskih krožkov Progresivnih Slovencev (št. 1, 2, 3 in 7), da pridejo.

30-letnica obrti

Danes, 1. junija, je 30 let odkar je pričel poznani čevljar Frank Marzlikar čevljarstvo v Clevelandu. Zahvaljuje se vsem odjemalcem za naklonjenost in se priporoča v bodoče. Delavnica ima na 16131 St. Clair Ave. Clovek, ki toliko časa vodi obrt, je brez dvoma vreden in pošten v svojem delu in zasluži priznanje in naklonjenost. Mr. Marzlikarju čestitamo ob tej priliki ter mu želimo še mnogo uspeha v bodoče.

Zopet doma

Mrs. Frances Tegel se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 960 E. 239 St., kjer jo prijateljske sedaj lahko obiščejo. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila, cvetlice in voščilne kartice, ki jih je prejela.

Volitev delegatov

Društvo "Vodnikov venec" št. 147 SNPJ ima v nedeljo, 4. junija svojo redno sejo v Slov. nar. domu. Članstvo je vabljen, da gotovo pride na sejo, ker se bo volilo delegate za konvencijo v Detroitu.

AMERIKA BO PODPIRALA KITAJSKE NACIONALISTE

WASHINGTON, 31. maja.—Državni tajnik Dean Acheson je danes naznanil, da Zedinjene države ne bodo s pravico veta preprečile sprejetje kitajskih komunistov v organizacijo Združenih narodov, toda pristavil je, da bodo ameriški delegati še vnaprej podpirali kitajske nacionaliste.

Acheson je govoril v knjižnici kongresa. Navzočih je bilo 275 senatorjev in poslancev, med njimi senator Joseph McCarthy, ki trdi, da je v državnem oddelku najmanj 57 uradnikov, ki so komunisti. Ko je Acheson končal, je McCarthy izjavil, da je državni tajnik "rdeči dekan Washingtona."

ANGLEŠKA ZDRAVNICA KOT BEGUNKA V ČESKI

PRAGA, 30. maja—Angleška zdravnica dr. Arna E. Rides, ki živi v Pragi kot begunka, je danes zavrgla dedščino v znesku \$28.000.

Omenjeno vsoto je zdravnica podedovala po svoji materi. Izjavila je, da se je denarju odpovedala, ko je poiskala zavetje v Češkoslovaški.

Dr. Rides je prostovoljno odšla v Češkoslovaško, ker se ne strinja s sedanjo angleško vlado, ki da v "Češkoslovaško pošilja vohune in saboterje." Rekla je, da se bo vrnila v Anglijo, ko se "bodo stvari spremenile."

NEMČIJA BO ZOPET IMELA KONZULA V ZD

BONN, 31. maja.—Zedinjene države so odobrile dr. Heinza Krekelerja za prvega povojnega nemškega konzula v Zedinjenih državah.

Krekeler, ki bo kmalu odpotoval v Zedinjene države, je po poklicu inženir kemije. Od leta 1934 pa do konca druge svetovne vojne je delal za I. G. Farbenindustrijo, najvažnejšo Hitlerjevo vojno industrijo.

Kitajski komunisti odgovarjajo Bevinu

SAN FRANCISCO, 28. maja.—Peipinski radio je danes ponovno napadel angleškega zunanjega ministra Bevinu v zvezi s priznanjem nove kitajske vlade. V oddaji postaje je omenjen govor, ki ga je Bevin imel v parlamentu 24. marca.

"Govor angleškega zunanjega ministra Bevinu je ob tej priliki pokazal skrajno nenaklonjenost Kitajski. Šel je celo tako daleč, da je upostavitev diplomatskih odnosov s Kitajsko označil za 'neprijeten sklep.' To v popolnosti razkriva cilje angleške vlade," je med ostalim rekel komentator peipinskega radia, ki je tudi obtožil Bevinu, da skuša razdreti sovjetsko-kitajsko prijateljstvo.

(Anglija je priznala novo Kitajsko 6. januarja, toda kljub temu pri organizaciji Združenih narodov ni podpirala predloga, da se nacionalistične delegate izobči in jih zamenja s komunističnimi).

500.000 nemških komunistov na mirovnem shodu

BERLIN, 29. maja—Pol milijona nemških mladeničev in mladenk je včeraj paradiralo v vzhodnem sektorju Berlina. Parade nemške mladine so bila v zvezi z mirovnimi shodi, ki so trajali tri dni.

Predstavniki nemške mladine so ob priliki velikih manifestacij za mir poslali brzojavni pozdrav sovjetskemu premijerju Stalinu, kateremu so obljubili, da se ne bodo izognili nobenim težavam, da bi "uničili strašne aktivnosti anglo-ameriških netilcev nove vojne."

Prvotno je bilo naznanjeno, da bo val nemške mladine preplaval ves Berlin, tako vzhodni kot zapadni sektorje. Toda zapadne okupacijske oblasti so naznanile, da bodo streljale na demonstrante, če bodo povzročili nemire. V zapadnih sektorjih so okupacijske oblasti podprle nemško policijo 13.000 mož s 8.000 dobro oboroženih ameriških, angleških in francoskih vojakov. Toda pred začetkom velikih manifestacij za mir so voditelji nemške mladine naznanili, da bodo shodi prirejani le v sovjetskem sektorju mesta.

Ogromno število nemške mladine, ki se je udeležila shodov in parad, je prepričljiv dokaz, da so sovjetske oblasti zelo dobro organizirale mladino v vzhodni Nemčiji. Mladenčiči in mladenke so v Berlin začeli prihajati že začetkom preteklega tedna. Živeli so večinoma od sendvičev, brezalkoholne pijače, sladolede in pive. Spali so pa kar na klopih, podih in slami. Vzhodno-nemška agencija je naznanila, da je v paradah bilo 700.000 mladeničev in mladenk, toda ameriški poročevalci menijo, da jih je bilo le kakšnih 500.000.

Pravda o manifestacijah v vzhodnem Berlinu

MOSKVA, 28. maja—Moskovska Pravda je danes objavila članek, v katerem pravi, da so "zapadni imperialisti" na vsak način skušali preprečiti mirovne manifestacije nemške mladine. O shodu pravi članek, da je bil mogočena demonstracija za mir in enotnost naroda, prirejen pa je bil z izključno miroljubnimi nameni. Dalje so v članku omenjene izjave ameriškega državnega tajnika Achesona, da se je v zapadnih sektorjih pripravilo tanke in strojnice za uporabo proti mladini.

Prijateljski sestanek s gosti iz Jugoslavije

Direktorij AJC na Recher Ave. prijazno vabi vse delničarje in rojake v naselbini v splošnem na prijateljski sestanek, ki se vrši jutri zvečer ob osmih v novi dvorani. Na sestanku bodo navzoči trije gostje iz Jugoslavije, zdravnica Franja Bidovec, pisatelj Tone Seliškar in kritik Drago Šega.

Novi električne peči

Brodničkovi bratje, ki vodijo svojo trgovino s pohištvo in hišnimi pripomočki na 16013-15 Waterloo Rd., imajo krasno novo električno kuhinjsko peč Philco izdelka, ki bi bila v ponos sleherni gospodinj. Vabijo, da si jo pridete ogledati predno kupite kuhinjsko peč kje drugje. Vam dajo tudi primeren popust za staro peč.

Državni tajnik priporočil kongresu, naj odobri čez milijardo dolarjev za oboroževanje dežel Atlantskega pakta

ARETACIJA MLADINE V ZAPADNI NEMČIJI

MONAKOVO, 30. maja—Policija je v zapadni Nemčiji aretirala 236 mladeničev in mladenk, ki so se udeležili shoda in manifestacij za mir v sovjetskem sektorju Berlina. Aretacija je so bile izvršene, češ da so mladeniči in mladenke protipostavno prekršili mejo ameriške okupacijske zone.

SOVJETSKA VLADA ZELI ODGOVOR NA NOTO

WASHINGTON, 31. maja—Sovjetske zveze je danes poslala noto Državnemu oddelku v zvezi z zahtevo, da se japonskega cesarja Hirohito postavi na zatožni klop in ga sodi kot vojnega zločinca.

Prva nota v zvezi Hirohitom je bila izročena ameriški vladi 1. februarja, toda Državni oddelki na to noto sploh ni odgovoril.

SOVJETSKI VODITELJI IMAJO ZAUPANJE V ZN, JE IZJAVIL LIE

LAKE SUCCESS, 26. maja—Glavni tajnik Združenih narodov Trygve Lie je danes izjavil, da se je v pogovorih s sovjetskim premijerjem Stalinom in ostalimi sovjetskimi voditelji prepričal, da Sovjetska zveza ima zaupanje v organizacijo Združenih narodov in da bi želela, da bi to bila "delujoča organizacija."

BANKOVCI ZGORELI

MIAMI, Okla., 31. maja.—Trgovce John Carter se je danes vrnil iz trgovine na svoj dom s \$500. Ker je hotel pokositi travo pred hišo, je denar vtaknil v peč, v kateri je njegova žena pekla meso. Ko se je Mrs. Carter vrnila, je sicer našla pečenko v redu toda od bankovcev je ostal le kupček pepela.

515 UBITIH NA PRAZNIK KINCANJA GROBOV

Po poročilih iz cele dežele je letos na praznik kincanja grobov bilo ubitih 515 oseb, od teh 303 v prometnih nesrečah. To je najvišje število žrtv v zgodovini dežele.

Češki polkovnik obsojen na smrt

PRAGA, 31. maja—Danes je bil v Brnu obsojen na smrt bivši češkoslovaški polkovnik J. Robitka, ki je bil obtožen, da je vohunil za Zedinjene države. Ostali soobtoženci Robitke, katerih je 11, so bili obsojeni na zaporne kazni od 10 let do dosmrtnega zapor.

Medtem pa se je v Pragi začela obravnava proti nadaljni skupini 11 vohunov in zarotnikov. Bivša članica parlamenta dr. Milada Horakova je priznala, da je imela zveze s francoskim ambasadorjem Maurice Dejeanom. V zaroto so poleg Dejeana vmešani mnogi ostali uradniki tujih ambasad in časniškarski poročevalci.

Češka policija je zaplenila večje količine nemškega, češkega in ameriškega orožja, s katerim so zarotniki nameravali izvesti puč proti vladi.

WASHINGTON, 31. maja—Državni tajnik Dean Acheson je danes v svojem poročilu kongresu priporočil nadaljno oboroževanje držav Severno-atlantske vojaške zveze, ker da je to edini način, na kateri se lahko zoperstavijo naraščajoči moči Sovjetske zveze.

V poročilu o nedavni konferenci zunanjih ministrov, ki se je vršila v Londonu, je Acheson rekel, da so zapadne države sprejele sklep, da morajo ojačiti Atlantski pakt, če se želijo izogniti totalnemu polomu. Pristavil je, da ministri dvanajstih držav niso v Londonu govorili o stvarih, na osnovi katerih bi se lahko zaključilo, da verujejo v neizogibnost nove vojne.

Državni tajnik je pojasnil, da je na konferenci bilo odločeno, da se ustvari tako zvane "balansirane kolektivne sile," kar pomeni, da bo vsaka od držav podpisnic Atlantskega pakta gradila vojaško silo bolj za potrebe zveze, kot pa za svojo lastno obrambo.

Kar se stroškov oboroževanja tiče, je Acheson rekel, da bo potrebno vložiti "velike ekonomske in finančne napore," da bi se lahko dežele Atlantskega pakta zoperstavile "nevarnemu položaju."

Acheson je nedvomno v poročilu apeliral na kongres, naj odobri \$11250.000.000 za drugo leto ameriškega programa za oboroževanje zunanjih dežel. Veruje se, da bo predsednik Truman že koncem tedna zahteval od kongresa omenjeno vsoto.

Državni tajnik je tudi poročal o zapadni Nemčiji. Rekel je, da bi "novo ozračje" moralo zelo pomagati Nemčiji, da pristopi v zajednico zapadno-evropskih držav in izrazil up, da bo Nemčija verjetno kmalu pristopila v Evropski svet.

PREDLOGA ZA BEGUNCE BO KMALU ODOBRENA

WASHINGTON, 30. maja—Skupna konferenca senata in poslanske zbornice bo verjetno še danes odobrila zakonsko predlogo, na osnovi katere bi se pripustilo v deželo 340.000 beguncev. Po sedanjem zakonu je predvidevano, da se bo do 1. julija vselilo v deželo 205.000 beguncev. Od tega števila jih je doslej prišlo v Ameriko 150.000.

Predloga je posebno naklonjena beguncem iz vzhodno evropskih držav.

Občni zbor "Antona Verovšek"

Jutri zvečer ob sedmih se vrši občni zbor dramskega zbora "Anton Verovšek" v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Prijazno se vabi vse sedanje kot tudi bivše članke, da se udeležijo. Po seji se vrši prosta zabava.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je povrnil na svoj dom Mr. Anton Kapel iz 962 E. 76 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje se vsem za obiske, cvetlice, darila in voščilne kartice, ki jih je bil deležen v bolnišnici. Upamo, da se mu ljubo zdravje čim preje vrne!

IZ ŽIVLJENJA NASIH LJUDI PO AMERIKI

Cliff Mine, Pa. — Tukaj je umrl dolgoletni član SNPJ, Lovrenc Albler, star 83 let, doma z Gornje Štajerske, rodom Nemec. Sorodnikov tukaj ne zapušča. Zadnjih 38 let je živel tukaj, prej pa v Kansasu in bil vedno med Slovenci.

West Allis, Wis.—Agnes Medved je prejela žalostno vest, da je v vasi Podvolo pri Vel. Laščah umrla njena mati v starosti 86 let. Tam zapušča sina in hčer in devet vnukov, tukaj dve hčeri, njo in Rozi Babik, sedem vnukov in šest pravnukov, v Argentini pa sina.

Duluth, Minn. — J. Janc je po težki operaciji zapustil bolnišnico St. Mary's in se zdaj zdravi doma v Evelethu.

POLJSKA ODPOKLICALA AMBASADORJA V BEOGRADU

VARSAVA, 30. maja — Poljska vlada je danes naznanila, da je odpoklicala svojega ambasadorja v Beogradu. V naznanilu ni omenjeno, če bo imenovan vršilec diplomatskih poslov, toda opazovalci menijo, da je to prvi korak k prekinitvi odnosov med Poljsko in Jugoslavijo.

Pričakuje se, da bo kmalu tudi jugoslovanska vlada odpoklicala Rade Pribečevića, svojega ambasadorja v Varšavi.

UKRADEL JI JE DENAR IN — SRCE

MIAMI, 31. maja — Eugene Adkins se je danes zagovarjal na sodniji, ker je ukradel Miss Lily McCoy \$40. Sodnik ga je vprašal, kdo je ta Lily McCoy.

"To je moja žena," je pojasnil Adkins. "Seznaila sva se, ko me je dala aretirati."

Obravnava proti Dapčeviću se je začela v Beogradu

BEOGRAD, 1. junija—Danes se je tu začela obravnava proti bivšemu polkovniku Vladi Dapčeviću in majorju-generalu Branku Patričeviću, ki sta obtožena veleizdaje.

To je prva obravnava proti dvema častnikoma, ki sta leta 1948 podprla obsodbo jugoslovanskega vodstva s strani Kominforme.

Oba bivša častnika sta obtožena, da sta hotela v avgustu leta 1948 zbežati v Madžarsko. Ob tej priliki je na meji bil ustreljen polkovnik general Arso Jovanović, ki je bil član generalnega štaba jugoslovanske armade.

Obtoženi Dapčević je brat polkovnika generala Peko Dapčevića, enega od najožjih sodelovalcev ministrskega predsednika Tita.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NARODNO-OSVOBODILNA VOJNA V KOLONIJAH

VII.

PARTIZANSKI BOJI V JUŽNI KOREJI

Koreja, ki šteje okrog 25 milijonov prebivalcev, je bila japonska kolonija od leta 1905. Po japonskem porazu v minuli svetovni vojni so Korejo razdelili čez pol ob osemindesetem vzporedniku. Sovjetske enote so okupirale severni del in omogočile ljudstvu upostaviti ljudsko-demokratsko državo, nacionalizirati bivšo japonsko industrijo in velika rudna bogastva ter razdeliti zemljo med kmete.

Južno polovico Koreje, kjer je okrog 19 milijonov prebivalcev, so okupirale ameriške enote pod poveljstvom MacArthura, izdajalca Filipinov. Kakor v drugih kolonijah, je bila tudi v Koreji zemlja v rokah fevdalnega veleposestniškega razreda, nekaj pa so imeli japonski veleposestniki. Iz vrst fevdalnega veleposestniškega razreda so se rekrutirali med japonskim vladanjem nižji uradniki in policijski osebje. Ameriške okupacijske oblasti niso samo obdržale Japoncev kot sodelavcev, marveč so jim dale celo državniško moč.

Sedanja vlada Južne Koreje je popolnoma fašistična vlada. Načeljuje ji ultrareakcionarni predsednik Singman Ri. Podpirata ga ameriška okupacijska vojska in washingtonska vlada. Japonsko kolonialno vladanje je bilo znano kot najbolj brutalno in najbolj nečloveško vladanje imperialističnih sil, toda vladanje Singmana Rija po brutalnosti prekaša celo japonsko.

Komunistična partija, sindikati in kmečke zveze v Južni Koreji so izven zakona, njihove voditelje preganjajo in ubijajo kakor divje zveri. Fašistična vlada Južne Koreje živi v nenehnem strahu pred neogibno ljudsko revolucijo, ki jo bo pregazila, znova razdelila fevdalno zemljo in upostavila demokratično ljudsko vladavo.

Grči Koreje so oporišča partizanskih odredov, ki ofenzivno operirajo proti fašističnim enotam veleposestniške vlade. Čeprav je 80% korejskega ljudstva nepismeno, t o ljudstvo dobro ve, da se je na tihooceanskem področju začela cela vrsta revolucij. Zlasti mu je znano, da so v Severni Koreji in sosedni Kitajski zemljo razdelili. Zadušene revolucionarne sile ljudstva se dvigajo proti podjarmljenju, ki ga je ameriška vojska upostavila z nepopustljivo vztrajnostjo. Sedanje bitke med partizanskimi enotami in marjonetno vojsko so samo pripravljalni spopadi pred pravo revolucionarno vojno. Vlada fevdalnih veleposestnikov je prišla na krmilo s pomočjo bajonetov ameriške vojske. Njena moč je v ameriških bajonetih in zato obupno prosi, naj bi ameriške okupacijske čete stalno ostale v Koreji.

OSVOBODILNO GIBANJE V DRUGIH KOLONIJAH

Kolonialne osvobodilne vojne v Vietnamu, Indoneziji, Malaji, Burmi, na Filipinih in Južni Koreji zajemajo 160 milijonov ljudi. Če prištejemo k temu še prebivalce Kitajske, kjer je vojaška etapa revolucije zaključena, imamo skupaj 640 milijonov ljudi ali več kakor četrtnino vsega človeštva. Ta veliki del človeštva in bogata ozemlja, na katerih prebiva, so bili temelji evropskih imperijev. Ti temelji se zdaj podirajo in evropski imperializem se bliža svojemu koncu.

Toda kolonialno revolucionarno gibanje se širi tudi izven kolonij in polkolonialnih dežel Jugovzhodne Azije. V revolucionarnem vrenju je nad 400 milijonov prebivalcev Indije. V Afriki se punta 17 milijonov kolonialnih sužnjev, ki se pripravljajo na strmoglavljenje belih imperialističnih gospodarjev. V Južni Ameriki je 100 milijonov kmetov močno zbirališče revolucionarnih sil, naperjenih proti veleposestniškemu vladanju nad narodi tega kontinenta. Južna Amerika je polkolonialno ozemlje imperialistov iz Zedinjenih držav ameriških.

Indiji je bil v avgustu 1947 zajamčen status dominiona v okviru Britanskega imperija. Formalno je Indija dobila iste pravice kakor jih imajo Kanada, Avstralija ali Anglija. Dejansko pa je Indija ostala angleška kolonija. Fevdalni veleposestniški sistem, ki so ga upostavili Angleži, je ostal v polni veljavi, in stanje brezupne revščine in gladovanja indijskega ljudstva se ni prav nič spremenilo. Angleži imajo v Indiji investiranih nad milijon funtsterlingov in te investicije so ostale nedotakljiva lastnina angleških imperialistov. Nadaljuje se brezobzirno izkoriščanje in podjarmljanje ljudstva. V novem statusu dominiona indijska vojska Nehrujeve vlade prav tako ruši kmeč-

CAMILUS ZARNIK:

Nekaj vtisov ob priliki mojega obiska v Sloveniji

Kadar se človek po tridesetih letih vrača v svoj rodni kraj, ki ga je poznal le kot otrok, mu je pri srcu neskončno tesno. Četudi bi ta kraj ne bil bogve kako slikovit in prijeten, v otroškem srcu bi ostal za zmerom najlepši in najdražji. Kaj šele, če ta kraj leži v enem izmed najlepših predelov prelepe Notranjske!

O, Preserje, moja otroška domovina, kdo bi te mogel pozabiti! Koliko sonca sem se opil na Tvojih mehko travnatih livadah, koliko radosti sem užil v Tvojem čarobnem okolju! Vse naokoli nizki griči s prijaznimi cerkvicami, v ospredju s prostorno ravnino spremljana tiha Ljubljana in nad vsem tem iz ozadja široki vzpet v višino — temna gozdna Krim. Oj, toliko lepote na enem samem mestu! Nedopovedljivo je to.

Tik pod žalostno goro ob vaški poti stoji naša hiša. Kar sem jo zapustil, se je zelo spremenila; iz preproste kmečke hiše se je s prizadevnostjo mojih domačih razvila v pravcati dvorec. Obdana je z majhnim vrtom, ki je različno okrašen s sadnim drevjem in alpskim cvetjem zraven malega ribnika, s preprostimi klopiciami pod košatimi smrekami in v vodnjakom pred vrtnimi stopnicami, vse to vzbuja toliko ljubezni in udobnosti, da bi se malokje na svetu počutil prijetneje.

Po vseh teh lepotah, po starih domačostih, po dobri materi in ljubečih sestrah in bratu me je žejalo; da bi videl svet svoje mladosti, da bi še enkrat dihnil notranjski zrak, pozdravil znance in prijatelje iz mladih let — to je bila vsa moja želja, ki me je napotila v oddaljeni kraj moje stare domovine.

Povedati Vam hočem zgolj nekatere značilnosti s tega mojega potovanja.

29. marca 1950 zjutraj sem se v spremstvu svojih ožjih znank Nežke Kačičeve in Ele Samaničeve odpeljal na clevelandsko letališče. Po kratkem slovesu sem stopil v letalo, ki me je preneslo v 2 urah in 40 minutah v New York. Odtod sem se ob 4 uri popoldne odpeljal z najnovejšim dvonadstropnim letalom Strate (Cruse-om proti Ekvadorju v Goosebay (Newfoundland), kjer smo pristali na 6 m visoko zasneženem letališču. Po kratkem presledku smo v zgodnjem mraku ob 8:30 uri zvečer nadaljevali let preko Atlantika v London. Vožnja je bila izredno lepa in hitra. Vozili smo z nad 400 km na uro. Takoj po odletu s tega zasneženega letališča je mrak v višini docela izginil in ves čas nas je spremljal čudovito lep dan. V London smo prispeli v

ke punte, kakor jih je v juliju 1948, ko so kmetje v pokrajini Madrasu in Hajderabadu pregnali zemljiško gospodo in zasedli zemljo v 2,500 vaseh.

Nehrujeva vlada prepoveduje stavke ter zapira komunistične prvake in voditelje sindikatov in kmečkih zvez. To je vlada terorja proti ljudstvu in njegovim organizacijam. Gospodarska kriza paralizira indijsko gospodarstvo. Po vsej deželi vlada lakota. Trenutno v Indiji ni večjih vstaj niti stalnih partizanskih organizacij. Toda niti Velika Britanija, niti Nehru in buržoazno-veleposestniški razred, ki ga predstavlja, ne bodo pozabili usodnih dogodkov leta 1946, ko so se indijski mornarji v angleški mornarici uprli, ko sta indijska policija in indijska vojska razglasili stavko in zahtevali nacionalno neodvisnost in ko so milijoni prebivalcev glavnih mest razglasili generalno stavko, da bi podprli oborožene sile. To so bili dnevi groze za Britanski imperij in glavni vzrok, da je Indija leta 1947 dobila status dominiona.

Usodni dogodki leta 1946 in kmečki punti leta 1948 so prvi povojni znaki velikanskih potencialnih revolucionarnih sil sedanje Indije. Poizkusi Nehrujeve vlade, da bi zadušila te sile, bodo naposled prav tako brezuspešna, kakor poskusi, da bi zadušili izbruh ognjenika. Valovanje in revolucionarno vrenje milijonov zatiranega ljudstva Indije je velika zgodovinska sila, ki jo nobena sila ne bo mogla zadržati, da se ne bi zganila, ko bo napočil čas za akcijo.

razvelem jutru, ob 12:30 uri zjutraj po ameriškem času. Takoj po pristanku me je nagovoril nek angleški novinar in me začel spraševati najprej o mojem potovanju, potem pa na splošno o ameriškem razmerah in o prijateljskih odnosih med Ameriko in Anglijo. Pogovor je bil kratkotrajen, ker me je že čakal obed, po katerem sem ob 3. uri popoldne odletel z novim letalom proti Parizu, kamor sem prispel po poldrugi uri.

V Parizu so me brž povedli k carinikom in me začeli pregledovati. Pregled je bil zelo podroben, zlasti so stikali za tobakom in cigaretami, kakor tudi za dolarji; spraševali so me tudi po vsoti potrošenega denarja med potjo. V Parizu se mi je prvokrat nudila prilika za zamenjavo ameriškega denarja s francoskim. V dolgi vrsti, kjer sem čakal v ta namen, sem takoj opazil človeka precej temne polti s polno pestjo ameriških dolarjev. Pobral sem ga, kam potuje, toča ta me je začudeno pogledoval in mi ni znal odgovoriti. Končno je izdaval iz sebe, da je Grk, nakar ga nisem več nadlegoval. Vendar sem se s to svojo radovednostjo toliko okoristil, da sem na ta način zvedel nekaj novega glede na ameriške dolarje. Med drugim sem prišel v pogovor tudi z nekim Amerikancem, ki se je mudil na letališču in vzbujal pozornost z aparatom za merjenje zračnih višin. Povedal mi je, da je bančni izvedenec kralja Haili Selasija in da potuje preko Somalije v Etiopijo.

Ko sem končno zamenjal denar, ki sem ga za nekaj dolarjev dobil ogromne množice, sem krenil na večerjo. Toda kakor sem bil dobro z njim založen, sem se ga kmalu docela rešil. Ob 23 uri in 40 min. sem se odpeljal iz Pariza z vlakom Orient-Express proti Švici in odtod v Ljubljano. Vožnja je trajala 31 ur; od tega je samo na pregled potnih listov in na druge meni neznane zadržke odpadlo polnih 7 ur. Če bi ne bilo med vsem tem cijazenjem dobre postrežbe v vlaku in pokojne noči, bi bila vožnja vsaj do Trsta izredno dolgočasna. V Trst sem prispel okrog polnoči naslednji dan. Tu so me ponovno pregledali in mi odvzeli potni list, ki sem ga dobil šele v Ljubljani. Razlog za to, kakor sem izvedel, je le bojazen, da ga ne bi na kakršen koli način izgubil.

Od Trsta do Ljubljane nisem niti za hip zatislil očesa. S obzajem svitanjem sem motril čudovito obalo Jadranskega morja, ki mi je vzvalovilo še bolj težko pričakovanje po domu. Slovensko govorico sem med to

potjo slišal prvič na postaji v Sežani. Do Ljubljane, kamor sem se pripeljal ob 7 uri zjutraj, sem ves čas skozi okno opazoval prijazne notranjske holme, okolice svoje domače vasi in razsežno ljubljansko polje. Toda kakor sta neučakanost in snidenje z domačimi v meni vedno bolj budila nemir, tako je ta docela splahnel, ko sem stopil z vlaka na ljubljanskem kolodvoru. Tu me je čakala sestra, ki se mi je po tridesetih letih zdela nekoliko tuja in neka njena znanka, ki je sploh nisem poznal. Ne morem povedati občutkov, ki so se prvi hip spreletavali po meni, ali samo pogled na ostale ljudi, na njihove tako tuje obraze, na njihovo slabo nošnjo — me je tako prizadel, da bi se najraje še tisti hip, če bi bilo mogoče, odpeljal nazaj v Ameriko. Res da v Parizu nisem videl bolj obledenih ljudi, vendar to mi ni zasedalo razočaranja. Priznati moram, da v svojih predstavah o stari domovini, nisem znal upoštevati velikega razdobja, ki me je ločilo od mojega odhoda v

Ameriko, niti ne grozotnih pri-lik in razmer, ki jih je moral ta mali narod v polpretekli vojni pretrpeti, niti junaške borbe, ki jo mora na lastni koži še vedno znova okušati s strani neprijateljskih odnosov nekaterih držav. Kasneje sem to svojo zmotnost dobobra izprevidel.

Ker je bil moj glavni namen čimprej videti mater, sva se nekaj ur za tem odpeljala sestra in jaz na njen dom v Preserje. Med kratko vožnjo sem opazoval dobro poznano pokrajino, ki se najlepše razcvete pred Borovnico in ob zaokroženem teku Ljubljane vse do Vrhnike.

Svidenje z materjo, ki je bilo lepše in toplejše kakor sem ga pričakoval, je zasenčilo moj prvi vtis o domovini. Čakala me je pred hišo, ostarela in oslabe- la, vendar lepša kot kdajkoli. Veliko trpljenje ji je blestelo z obraza. Sprejela me je, kakor bi ne bilo vseh teh dolgih trideset let ločitve med nama, tako, kakor sprejme dobra mati zvestega otroka.

(Dalje prihodnjič)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

UREDNIKOVA POŠTA

Novice o bivših sošolcih

Poznani Mr. Anton Peterlin iz 1031 E. 141 St. je prejel od svojega bivšega sošolca Ivana Štrukelj sledeče pismo:

"Ljubljana"

"Dragi Tone!

"Ravno za Velikonoč na veliki petek sem prejel poslana mi očala. Veliko veselje si mi s tem napravil. Iz srca in duše se Ti zahvaljujem! Bog Ti povrni! Če Bog da, se Ti bom že še kako oddolžil, za sedaj pa se Ti najlepše zahvaljujem. Tudi pisma sem vesel, ker mi je dokaz, da si še pri telesni in duševni moči. V odgovor Ti pojasnjam, da mi žena Meta še živi, je pa bolehnja, pa vkljub temu še vedno vneta za delo. Posledice vojske prenaša hrabro. Vojski sta nama vzeli kar dva otroka — Ivana prva, Marjijo druga.

"Hvala Ti bodi za pojasnilo o razmerah tam v Ameriki. Do sedaj sem mislil, da je tam sam raj, kjer se cedi med in mleko, pa ni tako kakor vidim iz Tvojega pisma. O naših razmerah bi Ti tudi jaz lahko napisal kaj, mesto tega pa Ti hočem opisati nekaj spominov iz našega dijaškega življenja.

"Jerneja Ponikvarja, ki je sedaj Tvoj župnik, in je doma iz Nove vasi, se spominjam. Po zdravi ga, ako prideta kaj skupaj. Ali se kedaj kaj spomniš naše nekdanje gospodinje Ane Merješič? Učakala je visoko starost (80) let in umrla po prvi vojski. Z Bavdkom J. sva šla za pogrebom. Jože Bavdek je dr. juris. Bil več let sodnik v Cerknici, nazadnje v Celju. Sedaj je že veliko let v pokoju. Bil je predčasno upokojen. Porochen je z učiteljico, je imel 2 otroka — sina in hčerko, ki je sedaj tudi učiteljica, sin pa je padel v drugi vojski. Keržič Frane je še živ. Živi v Smartnem pri Kranju. Tam je bil šolski vodja. Ima več otrok, že vse preskrbljene. Turk Anton je bil tudi učitelj, si zgradil lepo hišo. Umrl je še nekaj let od tega. Turšič L., nazadnje župnik v Krškem, kjer je tudi umrl. Tega je bilo škoda, kajti bil je pisatelj in pesnik. Umrl je tudi Stritof Anton. Ta je bil nazadnje župnik na Trebelnem pri Mokronogu. Beblarja Baltazarja se morda boš tudi spomnil. Bil je nazadnje ravnatelj realke v Idriji, je že zdavnaj umrl, njegov sin pa je minister in sedaj zastopa v društvu narodov našo državo. Zaplatnik je bil železniški postaje-načelnik in je

že tudi umrl. Morda se tudi spominjaš Petra Zonkarja, ki mu je bila gospodinja Meta. Ta je bil p. frančiškan in nekaj let župnik v Žabnici pod Višarji. Tudi on je že zdavnaj umrl.

"Mikuža iz Rakinne se boš mogoče tudi spomnil. Postal je bil računski uradnik, pa je tudi že umrl. Omenim Ti še Ogri- na iz Stare Vrhnike. Bil je okrajni glavar, živi še v pokoju v Ljubljani. Intiharja iz Javorja se nemara tudi spominjaš. Najprej je bil duhovnik, nato pomožni učitelj, naposled računski uradnik. Končno se je poročil. Postal je alkoholik in bil predčasno upokojen in kot tak je še dovolj mlad umrl. Morda se spominjaš tudi Bambiča iz Dobropolj. Bil je župnik pri Polici in tam umrl. Skulja iz Ponikev se boš morda tudi spomnil. Bil je župnik v Dolenji vasi in državni poslanec. Po tej vojski je zbežal, najbrže je že kje v Ameriki. Morda je še kdo, ki pa se ga trenutno ne spominjam. Če bi Tebe kateri interesiral, da bi kaj zvedel o njem, mi kar piši, pa bom poizvedel.

"Kakor vidiš, je večina naših znancev že umrla. Jaz in moji trije sošolci se pripravljamo na praznovanje 50-letnice mature. 24 nas je bilo pri maturi, ostali smo pa le še 4! Profesora pa ni nobenega več!

"Končno Ti moram še to povedi, da mi očala prav dobro služijo. Pisal bi Ti rad tudi kaj o razmerah v Robu, kar pa ne morem. Mogoče po petletki, ki gre h koncu in se nam obljublja lepše življenje. Kako je naša država bogata, vidimo prav za prav šele sedaj. Gradi in zida se pri nas toliko, kot še nikoli. Vsaj človek dobi delo in to takoj, da mu ni treba čakati po več let, kakor je bilo prej. Prehrana se ureja z živilskimi

kartami, da nimajo eni preveč, drugi premalo! Tudi oblačila nas s točkami, enako obuvajo.

"Za enkrat upam, da bo do- sti. Pozdravljam Tebe in vse Tvoje. Želim Ti, da bi bil še dolgo čil in zdrav in da bi se še kdaj kaj oglasil.

"Tvoj stari prijatelj
"Štrukelj Ivan"

Čajanka Prog. Slov. v počast zdravnici Franji Bidovec

Cleveland, O. — Glavni odbor Progresivnih Slovencev vabi vse članice glavnega odbora in naših krožkov, da se udeležijo čajanke v počast zdravnici Franji Bojce-Bidovec, ki se nahaja med nami skupno s pisateljem Tonetom Seliškarjem in pesnikom-kritikom Drago Šega iz domovine. Čajanka se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. ob 8.30 uri, to je po redni seji krožka št. 1 Progresivnih Slovencev.

Pridite, da se osebno sezna- nite z zdravnico, in da boste sli- šali poročila o delovanju naših žena v domovini. Na veselo svi- denje!
Josie Zakrajšek,
gl. tajnica Progresivnih Slovencev.

FORNEZ NAPRODAJ
PRODA SE DOBRO OHRANJEN
FORNEZ HOLLAND IZDELKA.
CENA ZMERNA.
Vpraša se po 5. uri popoldne.
668 E. 160 St.

COLLINWOOD DRY CLEANING

15210 Saranac Rd.
Frank Kovač, lastnik

Čistimo, likamo in popravljamo
moško in žensko obleko.

Imamo izurjenega krojača, ki
vam obleko popravi in da pod-
logo če treba, da ko je obleka
zlikana, izgleda kot nova.

Pridemo iskati na dom in nazaj
pripeljemo. Se priporočamo.

Pokličite
GL 1-4746

For cleaner clothes!
THE MAYTAG
AUTOMATIC
WASHER
Set it. Forget it.
Maytag does all
the work. See it
today.
Low Down Payment
Easy Terms 269.95
per week.

NORWOOD
Appliance & Furniture
6202 St. Clair Ave.
JOHN SUSNIK

For your VACATION
welcome to
CHRISTIANA LODGE
Slovenian Resort
• The Hotel has 30 rooms
with connecting showers.
Central dining room, with
American Slovenian cooking.
All sports, private beach,
boating and fishing. Cater to
overnight guests. 260 miles
from Cleveland. Located on
U. S. 112. Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
P. O. Edwardsburg,
Michigan
Phone 9126 F5

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-8187
Vsakršna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprej-
mamo naročila za perutnino za svahte, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose
ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

ZAHVALA OB 30-LETNICI
Ob 30-letnici moje čevljarske obiti, se iskreno zahvalju-
jem vsem mojim številnim prijateljem in odjemalcem za naklo-
nost, ter se priporočam tudi za v bodoče.
Kakor do sedaj, tako bom tudi v bodoče skušal nuditi
vedno točno in zadovoljivo postrežbo.
FRANK MARZLIKAR
ČEV LJAR
16131 ST. CLAIR AVENUE

Milan Medvešek

Oče je že 73 let star, toda dobro jo je mahal med belotranjskimi hribi. Hitela sva proti vasi Štrekljevcu, a dežalo je zmeraj bolj. Ko bi imela vsaj dežne plašče! Najini suknji sta postajali težji in težji. Najprvo sem očeta nagovala, naj tako ne hiti, kajti

Vsa premočena sva končno dospela v Semič, nato pa hitela proti postaji, katera je v hribu in precej oddaljena od trga. Oče je gledal na uro in ugotavljal, da bova tja prišla točno na minuto, nato pa potožil, če mu "nebi Dolfi porezal kurjih očes, ne bi zdelal." Vedel sem, da to pomeni, da je že zelo utrujen. Kaj ne bi bil, saj sem bil tudi jaz.

Že ko sva se bližala postaji, je zapiskal in se poglaval v predor, ki vodi skozi Gorjance. "To je najin vlak!" je vzkliknil oče. "Poglej, poglej, zamudila

Na kandijski postaji sva izstopila in po blatu capljala proti Žabji vasi. Oče je bil ves čas zelo dobre volje. Doma naju je čakala mama in nečak Ljubo. "Joj, joj, vsa sta premočena! Le brž se preoblečita," nato pa je pričela kuhati čaj. Nečak Ljubo pa je imel zame pripravljen zavojček cigaret. "Nikar ne kupuj zame cigaret," sem dejal fantu in mu dal 20 dinar-

Ko so me predstavljali, je neki vijolinist dejal: "Midva se pa pozna." Prikimal sem, vedel pa nisem, kdo je. Šele čez nekaj časa sem si priklical v spomin, da je hodil z menoj v šolo. Njegovo ime je Korošec in

Nekega večera sem se znašel v Smoletovi kavarni, katera je podržavljena. V stranski sobi je sedela velika družba in prepevala. Med njimi je bila neka moja sošolka in Ferdo Garnedel, ki je bil pri nas na hrani in stanovanju nad 10 let, in se je ves čas, odkar sem šel v Ameriko, zanimal zame. Povabili so me v družbo, katera je bila zelo razpoložena in veselo prepevala. Moj prijatelj

Drugi dan sem očetu povedal, da bom šel na proslavo dneva armade, on pa me je opozoril, da je za tisto popoldne obljubil nekemu kmetu na Cikavi, da gremo z njim v njegovo zidanico.

“Dobro,” sem dejal, “greva pa v zidnico, kamor grem vsekakorraje kot na imenovano proslavo.”

(Dalje na 4. strani)

NO. 105

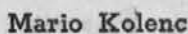
Prihranite

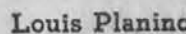
Samo \$99.50

Vabimo Vas, da si pridete ogledati to fino,
na trgu najbolj ekonomično peč, katera bo
okras vsaki kuhinji in vsaki gospodinji v ponos.

- * Vrhnji del je razpredeljen in iz čisto belega porcelana
- * Obdrži svojo originalno barvo
- * Nima razpok ali manjših koticov, kjer bi se nabirala navlaka
- * Se prav lahko sčisti
- * Ima prostor za velike lonce
- * Pečica je iz enega komada iz porcelana
- * Ima Robertshaw kontrolo za toploto
- * Je popolnoma insulirana z Johns-Manville Rock Wool
- * Ima en velik "burner"
- * Ima tri standard "burnerje"
- * Majhni krožniki iz kroma pod "burnerji" se z lahkoto odstranijo za čiščenje
- * Prazilni oddelek se lahko porabi za shranitev jedi na toplem
- * Ogrodje je električno zvarjeno
- * Ima veliko prostora za spravo posode
- * Vrata in predali se ob dotiku prsta zapro

MU 1-4200

IMA ZASTOPSTVO

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI
RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

ME 1-7200

NICK POPOVIC, predsednik

Prežihov Voranc:

BORBA

(Nadaljevanje)

“Rad, ako bi človek imel kam najrajiši bi šel, pa bi kupil kaj samo da bi imel svojo streho. Ali sedaj je težko, dela je toliko sam sem, otavo je treba kositi oves žeti.”

Mati je vzdihnila.

“Navsezadnje me nagnati ne more kar tako, kljub svoji odločnosti. Toda to grdo gledanje! Človek bi se moral kaj pravi grofu, me bo kaznoval še on. Najbolje bi bilo prositi ga

"Jaz!" je vzdihnila mati.
 "Da! Ti! Na tebe ni hud i
 kot sem čul, te pomiluje, ker
 baje trpiš poleg mene. Tebe b
 gotovo uslišal. Ti bi še govorila
 prej z njegovo gospod, kaj?"
 "Sitna pot!" je menila mati.
 "Seveda sitna, ali da bi bila
 le uspešna! Jaz bi šel, toda m
 mene je gotovo zelo huda. Mi si
 romaki moramo položiti marsi

Tako sta se ponoči domenila da bo vstala mati zjutraj pred zoro in odšla s petelinčki v grad, oče bo medtem kosil otavo, ko se vrne, gresta žet oves. Ko sem drugo jutro vstal, je že ni bilo doma, ko pa se je vrnila, je imel njen obraz radosten, zahteval dovoljen sijaj. Vedel sem, da je šlo po sreči.

"Spočetka se je branil," je pripovedovala očetu, "potem

"Samo, da me pusti to leto pri miru, da spravim pridelek, potem ga ne bom več moleдовал za nič. To jesen moram kupiti kaj lastnega!" je rekel.

V tuku let sta si namreč starša s trudom in pritrgovanjem prihranila majhno vsotico, ne kak kapital za nakup lastnega doma, katerega sta si tako srčno želela. Že prej je oče večkrat kadarkoli, kadar je opravil glavno delo,

odšel po kupčiji daleč okrog
kjer je čul za kako posestvo; iz
ostaja je pri tem več dni. Mi
domači smo v njegovi odsotnosti
gojili nade in delali načrte na
račun očetove kupčije. Toda iz
teh ni bilo nikoli nič; vsakokrat
se je vrnil brez uspeha izmučen
od potovanja, lačen in žalosten.
Mi domači smo ga obstopili po
trti in on nam je pripovedoval:
"Nisem našel nič primerne-
ga . . . je križ! Eno je bilo preveliko
. . . drugo je bilo bajta . . .
eno preveč v gorah, eno pogor-
šče . . . tu brez vode . . . tam
neznosen preužitek pri hiši. En-
bi bilo—ali cenil je tako, da sen-
se kar ustrašil in ni hotel od-
nجاتي.—Ali imaš kako jed? Dav-
sem jedel, zdaj je pa noč!"

Tako je govoril navadno in ko je videl naše malodušne obrazce nas je tolažil:

“Ne marajte! Ako zdaj ni bilo bo pa drugič!”

Mi smo poslušali in se zopet vračali k delu. Tako je šlo leta za letom, ne da bi oče izgubil nado in opustil misel, začeti k samostojen kmet. In v tem upanju, v tej veri v boljšo bodočnost je živel in zmagoval vsakdanj, težko borbo za kruh; s tem upanjem je napojil tudi nas decod da smo verovali in še verujemo v boljšo bodočnost z vero sončnega toplega optimizma, ki si je osvobodil naše duše in nas vodil neodmahljivo dalje. Tako je bilo tudi to pot. Oče je odšel in se vrnil še le čez nekaj dni, truden, lačen

in brez uspeha—vse kakor sicer. Mi smo gojili nade in bili tako razočarani—vse kot navadno. Oče je odložil priliko zopet na poznejši čas, medtem pa sta s sestro oskrbnikom zopet sprijaznila, in ostali smo še nadalje najemniki pri njem.

Moj oče je bil čisti kmet, njegovo lice je bil kot njegova duša, poteze, smeh, značaj; vse široko in prostodušno kot kmetška narava, ki se neha s horizontom očesnega vida. Imel je silne roke in v njim je neomejeno zaupal priderek svojih rok je veroval in ga ljubil strastno. Kot siromak, ki je črpal svoj obstanek iz obdelovane zemlje in v njenem pridelka, je bil popolnoma odvisen.

(Dalje prihodnjič)

PO 22 LETIH NA OBISKU V ROJSTNI DOMOVINI

(Nadaljevanje s 3. strani)

Toda stvar ni bila tako enostavna. Bili smo baš pri kosilu in prišel je predsednik novomeškega ljudskega odbora, da me odpelje na proslavo dneva armade. Oče je grdo gledal in prav tako mati, kakor da bi hotela reči, zakaj me že ne pustijo pri miru. Očetu sem dejal, da bom prišel nazaj še ob pravem času, da potem pojdeva v zidnico. Očetu sicer ni bilo do zidnice, toda obljubil je, da prideva, on pa se zvesto drži vsake obljube.

Z županom sva se v vozičku odpeljala v mesto in šla v bivši Narodni dom na proslavo. Tam so bil zbrani novomeški predstavniki in častniki ter podčastniki iz vse Dolenjske. Program je vodil vojaški politični komisar z rankom majorja. Pozvali so tudi mene k besedi. Govoril sem čisto kratko, kajti dobro sem se zavedal, da sem državljani druge države, dasiravno se je vsa stvar vršila v mojem rodnem mestu. Značilno pri tem je bilo dejstvo, da me od vseh vojakov ni nihče poznal, toda ko sem bil predstavljen kot "Amerikanec", so vsi vojaški ploskali, da nisem prišel takoj

do besede. Iz tega bi sklepali, da Amerika ni obsovana ne v Jugoslaviji in ne v drugih evropskih državah, kakor bi si človek mislil, obsovana pa je naša zunanja politika.

Takoj po programu sem se izmuznil in napotil domov, kajti na vsak način sem hotel iti tisti dan v zidnico. Že imenovani predsednik ljudskega odbora mi je ponudil konje in voz, toda kaj bi jaz z enim kot drugim! Domov sem prišel še pravočasno in z očetom sva se takoj napotila na Cikavo k dotič-

nemu kmetu, ki naju je hotel na vsak način odpeljati v zidnico. Kakor hitro sva prišla tja, so naju pričeli gostiti, nato pa iskati v vasi koleselj, da se odpeljamo v "gure". "Kaj če nam koleselj, ta voziček dovolj dober," sem jim ugovarjal, narkar smo se odpeljali v "gure" z majhnim vozičkom, katerega je vlekla ameriška kobilica, ki je bila transportirana v Jugoslavijo skozi Unro.

"Fijakar" je sedel na levi, oče v sredi, jaz pa na desni. Ameriška kobilica je tekla po ozkih in kamnitih potih. Na sedežu ni bilo dosti prostora in čutil sem, da bom zletel na tla. Precej časa sem se držal za loj-

trance, tako da so bile moje roke že vse trde, potem pa sem hitro potegnil noge preko lojtrance in skočil na tla. Če ne bi tega storil, bi z glavo zletel na tla. Potem sem se vsedel zadaj.

"Amerikanka" je pridno tekla. Pri prvi hiši na Malem Slatniku (Rormanu) smo zavili na levo, se peljali skozi Smolinjo vas in nato naprej v "gure". Končno smo le prišli v zidnico. Lastnik zidnice je takaj pričel kuriti v majhni peči, kmalu nato pa je prišla njegova tašča in naložila v pisker mnogo pristnih kranjskih klobas. Sam pri sebi sem ugibal, zakaj daje kuhati toliko klo-

bas, toda ženska je očitno dobro vedela zakaj.

Gospodar je takoj pričel nositi vino na mizo. Silil naju je pit na vse pretege. Dolenjski cviček je veliko boljši kot se v splošnem domneva. Bila je že

noč. Pričeli so prihajati kmetje od vseh strani in kmalu smo bili natrpani v zidnico. Sam pri sebi sem premišljal, kako vsi ti ljudje vedo, da je nekdo v zidnici, potem pa sem našel enostaven odgovor, da je luč pove-

dala, da je nekaj posebnega v tej zidnici, namreč posebnega v tem smislu, da je nekdo prišel v njo v sredi tedna, kar je vsekakor nekaj nenavadnega. (Dalje prihodnjič)

POHISTVO NAPRODAJ

Proda se vse pohištvo, Grand kuhinjska peč, Speed Queen pralnik, in sploh vsa oprema.

Vpraša se na
1381 E. 51 St.

IŠČE SE STANOVANJE

Zakonski par brez otrok išče tri ali štiri neopremljene sobe. Kdor ima kaj primerne, je proščen, da pokliče

HE 1-8720

Fino vino, pivo in žganje. Vsaki petek FISH FRY in FROG LEGS. Se priporočamo za obisk. L. J. STRUKEL 6220 St. Clair Ave.—EN 1-9138

Zamenjajte vašo staro kuhinjsko peč za
NOVO 1950 PHILCO ELEKTRIČNO PEČ
Predno kupite drugje, pridite k BRODNICK'S
in si oglejte naprvo te
NOVE PHILCO PEČI

PHILCO
the quality name in millions of homes
Presents an Amazing New
ELECTRIC RANGE

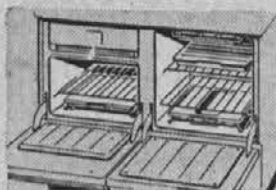
America's
Finest
Double
Oven
Range

IT'S the answer to your fondest dreams of fast, clean, fully automatic cooking. Years ahead in modern features—unsurpassed in quality and value.

PHILCO 408

Here is gleaming modern beauty... carefree automatic cooking at its best... plus new advanced features never before offered.

Two Ovens for the Price of One

A huge Banquet Oven plus a heat-saving Thrift Oven. Roast and bake—or broil and bake at the same time.

Fastest Cooking
"Speedmaster" Units give greater pan contact.

Removable Pans
Easiest, quickest to clean. Wash just like a dish.

Automatic Cooking
Cooks entire meals while you are away.

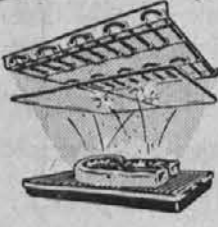
Revolutionary New Invention

"Broil-under-Glass"

No Smoke!

No Soot!

No Stain!

At last, true broiling perfection... without the nuisance of smoke and soot in your kitchen.

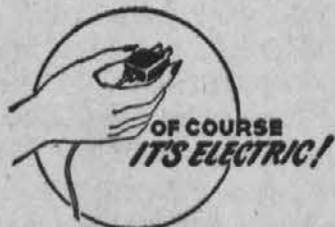
Juicier, Better Flavored Broiled Foods
Yes, Philco "Broil-under-Glass" gives amazing improvement in taste, juiciness and flavor, with less shrinkage!

NINE NEW MODELS

\$169.95 UP

Buy on Easy Terms

PLUS • Floodlight full-width Backguard and Control Panel • Automatic Timer and Electric Clock • Interval Timer • Automatically Timed Appliance Outlet.

ODPRTO V PONEDELJEK, ČETRTEK IN SOBOTO DO 9. URE ZV.

V TOREK IN PETEK DO 6. URE.

ZAPRTO CEL DAN V SREDO.

AN ELECTRIC FOOD FREEZER PAYS FOR ITSELF

BRODNICK BROS.
Appliance & Furniture Store

16013-15 WATERLOO RD.

IV 1-1900 - IV 1-6072

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT

Je nov stil!

Se opere!

"Stonecutter"

Rayon & Cotton Cord

Obleka

3.99

- Rdeča
- Zelena
- Rjava
- Siva

Mere
12 do 20
in
12½ do
24½

Vidite kako velike žepe ima, privlačen ovratnik, kratke rokave! To je lahka, hladna obleka iz blaga, ki se lepo opere. Sprejaj ima gumbe in dobi se jo v štirih popularnih barvah.

Pošina in telefonska naročila sprejeta—pokličite CHerry 1-3000

Basement oddelek z ženskimi oblekami

Dekliška poletna lahka

Krila

Mere
7-14

1.00

Lepi pisani vzorci s širokim nabranim, elastičnim pasom. Različne barve.

Dekliške Polo srajce

Regularno 69c do 89c

Solidne barve ali atraktivno pisane proge. Mere 8 do 14.

2 za \$1

Dekliški Boxer stili močni plavi Denim DUNGAREES

Mere
7-14

1.49

Sanforized plavo denim blago, elastični pas, rdeči šivi, dva žepa.

Dekliški plastični

Dežni plašči s čepicami

1.00

Metalično plastični dežni plašč s čepico, ki se odstrani. Zelene ali rdeče barve. Mere 6 do 12. Dovolj veliko ukrojen, da se jih nosi povrh sukne.

Pošina in telefonska naročila sprejeta—pokličite CHerry 1-3000

(Nobena C.O.D. naročila izpod 2.01, davek vklj. se ne sprejme)

Basement oddelek s dekleško opravo

Moški dobe delo

Izurjeni punch press operatorji, polishers, buffers in kovinski brusarji. Dobra plača od ure.

HUPP CORP.

GLOBE STAMPING DIV.

1250 W. 76 St.

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskim nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA

15813 WATERLOO RD.
KE 1-1934

V blag spomin

ob 5. obletnici odkar je umrl naš ljubljani sin in dragi brat

John Dacar

Zatisnil je svoje mile oči dne 1. junija 1945 leta

Pomlad je prišla v deželo, vsa s cvetjem okrašena, a Ti v cvetoči dobi let, a Ti moral zapustiti svet.

Na Tvoj grob bomo položili cvetočih vrtnic šopek lep, naj bo dokaz ljubezni naše, da nam spomin je na Te svet.

Žalujejo ostali:

Frank in Mary, oče in mati
Frank, brat
Dorothy, svakinja
Patricia, nečakinja

Cleveland, Ohio,
dne 1. junija 1950